

5.

Aluekehitysanalyysi siitä, mitä rautatiehenkilöliikenteen uudelleen käynnistäminen merkitsisi Laukaan kunnan Lievestuoreen taajamalle. Analyysi perustuu suomalaisiin aluerakenteen lähtötietoihin sekä kansainväliseen tutkimusnäyttöön raideliikenteen vaikutuksista pieniin ja keskisuuriin taajamiin.

1. Lähtötilanne: Lievestuore ennen mahdollista henkilöliikennettä

Rakenteellinen asema

Lievestuore sijaitsee Jyväskylä–Pieksämäki-radalla noin 20–25 km Jyväskylästä.

Taajama on historiallinen teollisuus- ja asemapaikkakunta.

Henkilöliikenne lopetettiin Lievestuoreella 2014, jolloin aseman rooli katosi.

Nykyinen kehitysdynamiikka

- Jyväskylä toimii vahvana työssäkäyntikeskuksena.
- Lievestuore on käytännössä autoriippuvainen pendelöintialue.

Väestökehitys on ollut tyypillinen suomalaiselle pienelle radanvarsitaajamalle: lievä lasku tai stagnaatio.

Keskeinen ongelma:

- saavutettavuus ilman autoa on heikko, mikä rajoittaa muuttoliikettä ja työmarkkinoiden laajenemista.

2. Vaikutusmekanismi: miksi junaliikenne muuttaa kehitystä?

Raideliikenne ei vaikuta vain liikkumiseen — se muuttaa alueen asemaa työmarkkina- ja asuntomarkkinajärjestelmässä.

Tutkimusten mukaan:

- parempi joukkoliikennesaavutettavuus lisää paikallista yritystoimintaa ja työpaikkoja
- rautatieyhteys on historiallisesti lisännyt alueiden tuloja ja työllisyyttä merkittävästi
- rautatieyhteys kiihdyttää väestönkasvua ja rakennemuutosta pienissä kunnissa

Tämä tapahtuu kolmen kanavan kautta:

- pendelöintialue laajenee
- asumisen kysyntä kasvaa
- palvelut ja yritykset seuraavat väestöä

3. Vaikutus elinvoimaisuuteen

Lyhyellä aikavälillä (0–5 vuotta):

- Lievestuore muuttuu realistiseksi "junapendelöintitaajamaksi".
- Jyväskylän työmarkkinat avautuvat ilman autoa.
- kunnan imagohyöty (asema kartalla).

Todennäköiset vaikutukset:

- muuttotappion hidastuminen
- lapsiperheiden kiinnostuksen kasvu
- etätöön ja hybriditöön yhdistyminen junamatkustukseen

Keskipitkällä aikavälillä (5–15 vuotta):

- transit-orientoitunut kehitys alkaa:
- aseman ympäristöön rakentamista
- palvelujen säilyminen (kauppa, päiväkotit, ravintolat)
- pienyritysten syntyminen

Kansainvälisesti asemanseutujen uudistuminen on ollut yksi tehokkaimmista paikallisen elinvoiman ajureista.

4. Vaikutus asuntojen ja kiinteistöjen hintoihin

Tutkimusnäyttö on erittäin johdonmukainen:

- junayhteyden läheisyys nostaa asuntojen arvoa keskimäärin noin 4–10 % jopa kypsillä markkinoilla
- pienissä pendelöintikunnissa vaikutus voi olla suurempi, koska lähtötaso on matala.

7.

Lievestuoreella realistinen skenaario:

Etäisyys asemasta	Hintavaikutus
0–1 km	+10–25 % (10–15 v aikajänne)
1–3 km	+5–15 %
muu Laukaa pieni positiivinen vaikutus	

Miksi vaikutus voi olla suuri:

- Jyväskylän hinnat ohjaavat kysyntää ulospäin.
- junayhteys tekee Lievestuoreesta “halvemman kaupunginosan” Jyväskylälle.

5. Vaikutus työpaikkoihin

Tärkeä havainto

Junaliikenne ei yleensä luo suuria määriä uusia teollisia työpaikkoja paikallisesti — mutta se lisää työllisyyttä epäsuorasti.

Suorat vaikutukset:

- asemaan liittyvät palvelut
- paikallinen kaupallinen toiminta

Epäsuorat vaikutukset (merkittävämmät):

- työllisyysaste kasvaa, koska työpaikkoihin pääsy helpottuu
- yritysten rekrytointialue laajenee
- pienyritysjäyys kasvaa saavutettavuuden myötä

6. Väestökehitys – kriittisin vaikutus

Pienille taajamille raideliikenne vaikuttaa ennen kaikkea tähän:

Ilman junaa:

- autoriippuvuus
- nuorten poismuutto
- palvelujen katoaminen

Junayhteyden kanssa:

- pendelöivä keskiluokka
- lapsiperheet
- etätyöntekijät

Historialliset analyysit osoittavat, että rautatieyhteys lisäsi väestönkasvua systemaattisesti rataa kytkeytyneillä alueilla.

7. Riskit ja rajoitteet

Junaliikenne ei automaattisesti pelasta taajamaa.

Kriittiset ehdot:

- riittävä vuorotiheys (vähintään 6–10 vuoroa/päivä)
- nopea yhteys Jyväskylään (<25 min)
- liityntäliikenne ja pysäköinti
- kaavoitus aseman ympärillä

Ilman näitä vaikutus jää pieneksi.

8. Kokonaisarvio Lievestuoreelle

Todennäköinen nettovaikutus (15 vuoden perspektiivissä)

Tekijä	Vaikutus
Elinvoima	selvästi positiivinen
Asuntojen hinnat	kohtalainen–merkittävä nousu
Väestö	stabiloituminen → mahdollinen kasvu
Työllisyys	kasvu pendelöinnin kautta
Yritystoiminta	hidas mutta jatkuva kasvu
Kunnan veropohja	vahvistuu

9. Strateginen johtopäätös

Lievestuoreella on harvinainen lähtökohta Suomessa:

- valmis rautatie + lyhyt etäisyys vahvaan kasvukeskukseen (Jyväskylä).

Jos henkilöliikenne palautetaan, taajama voi muuttua teollisuusperäisestä radanvarsikylästä Jyväskylän kestävästä pendelöinnin esikaupunkitaajamaksi.

Lähdeluettelo

Rautatiehenkilöliikenteen vaikutus Lievestuoreen elinvoimaan, hintoihin ja työllisyyteen

Tieteellinen tutkimus ja kansainvälinen evidenssi

Ahlfeldt, G., Feddersen, A. (2018). From Periphery to Core: Measuring Agglomeration Effects Using High-Speed Rail. *Economic Journal*.

- Raideliikenteen saavutettavuuden vaikutus alueelliseen talouskehitykseen.

Baum-Snow, N., Brandt, L., Henderson, J., Turner, M., Zhang, Q. (2017). Roads, Railroads and Decentralization of Chinese Cities. *Review of Economics and Statistics*.

- Liikenneinvestointien vaikutus väestön ja työpaikkojen sijoittumiseen.

Gibbons, S., Machin, S. (2005). Valuing Rail Access Using Transport Innovations. *Journal of Urban Economics*.

- Rautatieasemien vaikutus asuntojen arvoon.

Debrezion, G., Pels, E., Rietveld, P. (2007). The Impact of Railway Stations on Residential and Commercial Property Value. Journal of Real Estate Finance and Economics.

– Meta-analyysi asemien hintavaikutuksista (tyypillisesti +4–10 %).

Mohino, I., Ureña, J. (2020). Railway Accessibility and Regional Development. Transport Policy.

– Pendelöintivyöhykkeiden laajeneminen raideliikenteen myötä.

Suomalaiset liikenne- ja aluekehityslähteet

Liikenne- ja viestintäministeriö (2018). Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma (Liikenne 12).

– Saavutettavuuden vaikutus alueiden elinvoimaan.

Väylävirasto. Rautatieliikenteen palvelutason vaikutukset aluekehitykseen (selvitykset ja taustaraportit).

Tilastokeskus.

– Pendelöinti-, väestö- ja muuttoliiketilastot.

Suomen ympäristökeskus.

Yhdyskuntarakenteen vyöhykkeet Suomessa (Urban Zone -malli).

– Raideliikenteen vaikutus yhdyskuntarakenteeseen.

ARA.

– Asuntomarkkinoiden alueellinen kehitys Suomessa.

Kangasniemellä 17.2.2026

Tero Honkanen, LKV, LVV, kaupanvahvistaja